

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Censvræ Et Invectivæ
Ex Mvltis Aliqvot In Sanctos Patres Et Ecclesiæ Doctores,
In DD. Scholasticos Tam Antiqviores Qvam Recentiores,
Nominatim In Primarios Societ. ...**

Bivero, Pedro de

Antverpiae, 1641

Capvt Tertivm. Iansenius Scholasticos recentiores tamquam meros
Philosophastros superciliosè contemnit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73756](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73756)

esse: quam non perspecta veritas, sed sola inutilis; imò perniciofa erga peccatores misericordia peperit. tom. 3. col. 597.

19. Admiratione dignum est, quod nonnulli docent dolorem, quo quis de peccatis ex ti-

more penarum infernalium dolet, eaque detestatur, sufficientem esse dispositionem ad iustificationem in Sacramento Penitentie recipiendam. . . . sententia ea in mera hallucinatione fundata est. tom. 3. col. 589. & 591.

CAPUT TERTIUM.

Iansenius Scholasticos recentiores tamquam meros Philosophastros superciliose contemnit.

1. Quotquot siue olim, siue nunc, humanae naturae vires extollere, & sibi quodlibet quod est gratia, adscribere conati sunt; per dolos falsae rationis armati sunt, & omne praesidium in humanis rationibus, & philosophia, statuerunt. tom. 1. col. 101.

2. Enimvero quis sano iudicio dubitare possit, pleraque notitias genuinae scholasticae, non nisi puras abstractiones esse, deputataeque Aristotelicae Metaphysicae eliquationes, quandoquidem de rebus supernaturalibus agatur. tom. 2. col. 19.

3. Quemadmodum in Theoricis, limites rerum verè diuinarum transeundo, non semel in Chimericas abstractiones incederunt; ita in practicis, morales regulas agendorum simplices relinquendo, quas simplex, & genuina ratio, & antiqui Patres praescripserunt; tam laxas effecere conscientias, sub praetextu accommodandi sese infirmitatibus hominum, ut nihil opus sit, nisi secleratores fieri homines, ut noua aliqua, & licentiosa regula fabricetur. Nam in saeculo corruptissimo, quamuis nonnulla peccata vniuersa hominum commercia foedauerint, ad eas tamen angustias disputandi libidine redacta sunt, ut non nisi in metaphysica quadam abstractione salua esse videantur. tom. 2. col. 21. 22.

4. Vix aliquid in moribus tam absurdum est, nisi decalogum aperte feriat, imò et si feriat, quod non factum sit probabile: ut reuera plerisque Christianis scientia recentioris Theologiae ad nihil penè seruiat, nisi ut sensa diuersa diuersorum, suis apta cupiditatibus noscendo & sequendo, deposita Christiana simplicitate versutiores, & probitate nequiores fiant. tom. 2. col. 22. Vide similia toto cap. 8. lib. proemialis.

Theologia recentiorum Censore Iansenio si speculatiua, chimerica est, si practica, tollit omnem regulam honestatis, ergo tota ad nihil vtilis, imò & perniciofa.

5. Scholastici plerique limites Christianae Theologiae fixos, praetextu subtilitatis excidunt. tom. 2. col. 25.

6. Nonnulli Scholastici, qui se multum sapere crediderunt, in tam animosas insulatas, quae censuras Augustinianae doctrinae protraxerunt; a cuius vero intellectu tam procul absum, ut sanctum scriptorem clares aut exstinctis oculis legisse videantur. cum enim Theologiam suam recentem, quae magno opere ad humanae rationis modulum & Philosophiae generalis regulas concinnata est; quamquam normam iudicandi de omnibus Augustini pronuntiat adhibent, & omnino sequendam putant, penè ad singulos offendunt passus, & Augustini doctrinam, quod quidam etiam palam conqueisti referunt, male errorum occasionem rectoribus eius futuram ominantur. tom. 2. col. 61.

7. Illud quod asserunt Scholastici, de consuetudine quadam naturali per virtutes morales, non Ecclesiae, sed quorundam philosophiae magis, quam Scripturis & Ecclesiasticae doctrinae inhaerentium, sententia est, qualis homo iam olim à Philosophis, & postea à Pelagianis inter Christianos introductus est, sed ab Ecclesiastica doctrina tale commentum remotissimum est, & in Augustini scriptis inauditum. tom. 2. col. 78.

Vult omnes Philosophorum virtutes esse vitia, quae à duobus Confitecibus damnantur.

8. Recentiores praeter nonnullas Aristotelicae Philosophiae tricas, aut ineptias, & classibus Dialecticis in Theologiam immittunt, quibus caelestis medicinae sinceritas magis adulterata est, nihil omnino non protulerunt; quod non Augustinus ante videtur. tom. 2. col. 184.

9. Sed pace eorum dixerim, neque difficultatem ipsi soluant (Bellarminus, Pasquier) neque quidquam ab eius mente alienum (quam pactum cum Adamo) & in eius doctrina absurdum, & principis eius repugnans excogitare poterunt. . . . quem (propagatum modum) ipsi mira interpretandi libertate peruertunt. tom. 2. col. 216.

Somniant delirantque omnes recentiores, qui per se etiam propagari dicunt peccatum originale.

10. Nullus unquam ita somnians deliravit, ut magnum istum defectum quo natura humana ex primi hominis prævaricatione medullitus vitata est, ex aliquo Dei pacto cum parentibus inito, vel ex positiua Dei lege, aut voluntate propagari arbitretur. *tom. 2. col. 247.*

11. Reuera per illam liberam quilibet opinandi pruriginem, quæ per disputationes nonnullorum Recentiorum in Theologiam inuecta est, multo quæ liberio rem interpretandi, seu potius pervertendi Patrum antiquorum scripta, licentiam, eò ventum est, ut nemo, quicquid tandem senserit, Augustino, vel Patribus gratioris notæ, contradicere sibi videatur. *tom. 2. col. 582.*

12. Tanta est in quibusdam hominibus humana Philosophia, rationumque plausibilem fiducia, quas Gentilium cæcitas præformavit, ut vniuersam Augustini doctrinam facilius, præterquam vbi in terminis ipsis definita est, pessumdari, quam illas sibi præcipi, vel ut inanes abici paterentur: quantumvis nullus vel antiquus Pater, vel Concilium, vel Scriptura, suffragetur. *tom. 2. col. 677.*

13. Non dubitamus plerosque Scholasticæ doctrinæ Professores, quemadmodum in explicando naturæ lapsæ statu longissimè ab eius mente deflexerunt; ita in asserendo puræ naturæ statu, procul à principiis eius immobilibus, filium humanæ rationis potius, quam Ecclesiasticæ traditionis consecrando, recessisse. *tom. 2. col. 682.*

An non manifestè arguuntur duo Pontifices, qui damnarunt hanc propositionem: Deus non potuit ab initio talem creare hominem, qualis nunc nascitur.

14. Nonne delirio simile est omnia huiusmodi Scripturarum loca, ex quibus Augustinus illius charitatis naturam explicat, ad illam Philosophicam virtutum moralium dilectionem deriuare? *tom. 2. col. 711.*

15. Quantæ impietatis, & absurditatis, dogma esse necessarium est, quod Augustinus tantâ fiduciâ ab omnium hominum non modò doctorum, atque proborum, sed etiam imperitissimorum, impiissimorumque suspensionibus reuocet: quod nulla vel Ethnicorum impietas, nulla Poëtarum licentia, de Deo vel vero, vel falso, fingere ausa est! ut satis mirari nequeam solos aliquos Christianos (Suarez, Vasquez, Lorinum) inuentos esse, qui cum ceteris deberent, ut pietate præcellere, ita & præ omnibus sentire de Deo in bonitate, eò tamen effreni quadam philosophandi licentia proruperunt, ut Deo tantum nefas attribuerent. *tom. 2. col. 901. Vide similia toto cap. 5. lib. 3. de statu puræ naturæ.*

Modesta enim uerò sententia, qua Catholicos Religio-

solus Doctores impios supra omnes Gentiles facit.

16. Ut incredibilis profectò me subeat admiratio, qui fieri poterit, ut quod Catholici, & hæretici peruersissimi, & Pagani, & omnium penè hominum genus, quod nomen aliquod rebus vniuersi præesse credit, velut iniustissimum semper abhorruit; hoc Recentiores nullâ scientiâ, nullâ traditione, nullâ Patrum auctoritate fulti, solâ rationandi fiduciâ armati, sine scrupulo amplexi sint, quasi palmam de reconditâ subtilitate relaturi. *Vide reliqua tom. 2. col. 944.*

17. Quanta igitur audacia est, post condemnatos iam à tot sæculis Massilienses asserere, quod quia in statu innocentia sufficiebat homini ad salutem gratia, quæ poterat perseuerare, si vellet, etiam nunc sufficit. Itaque non satis penetrant, aut perpendunt naturæ corruptionem. qui talibus rationibus doctrinam eius (Augustini) celeberrimam imprudentes euerunt. *tom. 3. col. 215.*

18. Mirabili profectò exorbitatione Scholastici docuerunt sufficiens auxilium infidelium. *tom. 3. col. 319.*

19. Supra modum paradoxa doctrina mihi videtur, quæ Iudæis, & Infidelibus adfuisse gratiam sufficientem docet. *tom. 3. col. 320.*

Cur Iansenio paradoxum, quod plerique docent?

20. Non videntur intelligere Scholastici, quid sit concupiscentia terrenæ, siue carnalis motus. *tom. 3. col. 322.*

21. Quis ita procax, & pernicax esse possit, ut eum (Augustinum) qui talia in omnibus suis libris docet, asserat sensisse illam ipsam gratiam (sufficientem) omnibus donatam esse? *tom. 3. col. 356.*

22. Doctrina (de gratia sufficiente) quam homines proflus imperiti imaginantur. *tom. 3. col. 355.*

Quid de hoc modestissimo Consore videtur? Hic impij, eueriores Augustini, exorbitantes, imperiti, procaces, pernicaces, Scholastici nominantur.

23. Sed ut antè motui, nullus istorum modorum, nec omnes simul vel nodum ipsum tangunt, & tacite clamant auctores hastam, & clypeum abicere, difficultatis mole stiperratos. *tom. 3. col. 805.*

24. Vbi vides etiam Chimeram illam difflitam, quæ Recentiores aliquos in errores Christianis intolerandos compulsi. *tom. 3. col. 853.*

25. Quæ quidem pro captu meo tam perspicua sunt, ut homini sanæ mentis, & cui oculus ille, quo videtur veritas, necdum libidine contentionum excæcatus est, nullum relinquat amplius dubitandi locum. *tom. 3. col. 864.*

26. O consolatio superbiorum in se confidentium, qui tamquam ad angustias mor-

tis horrent, quando audiunt totum omnino quod boni sumus & erimus pendere ex benigna erga nos voluntate Dei. *tom. 3. col. 991.*

27. Qui rationem datæ gratiæ, opera moraliter bona, quæ nulla sunt, dispositiones nescio quas, & conatus hominum quantum in ipsis est, esse volunt, vtrum non in fabulas

vanitatis abeant, ipsi spero considerate dignabuntur. *tom. 3. col. 1000.*

28. Quid huiusmodi moralium trutinatores operum aliud faciunt, quam quod non solum Augustinum deceptum, sed Apostolum ipsum fallacem, aut falsum esse declarant? *tom. 3. col. 1002.*

CAPVT QVARTVM.

Receptissimas Doctorum sententias traducit, & censuratur velut erroneas, & paradoxas.

1. **M**ulti philosophicis magis hac de re disputationibus, & cogitationibus, quam Ecclesiasticæ doctrinæ regulis assuefacti, ad amissam omnem boni faciendi libertatem, & incumbentem humano generi peccandi necessitatem, quasi ad Manichæum spectrum exhorrescunt. *tom. 2. col. 493.*

Nihil hic à Christiana mente alienum faciunt, qui ad ineuitabilem illam peccandi necessitatem exhorrescunt.

2. Nugæ, delirium, insania, error, impietas, contraria Christianorum sensui, Scripturis, & fidei, quod infidelium sit vlla vera virtus, vel opera sine peccato, iuxta Augustinum, & Concilium Araucanum. *tom. 2. col. 627.*

Hanc propositionem: Omnia opera infidelium sunt peccata, damnauit Pius V. & Gregorius XIII. Horum ergo Pontificum decreta nugæ, delirium, insaniam, errorem, impietatem vocat.

3. Quasi cum Atheis, vel cum iis, qui cum Deo bellum iurauerunt, de absurditatis, & immanitatis palma contenderent; ita nullum crudelitatis genus ab vilo tyranno excogitatum fuit, quod non Deum in creaturam suam innocentem exercere posse docuerunt. *tom. 2. col. 884. Vide ibidem sequentia.*

4. Eodem argumento palpabilem malorum, si puræ naturæ sint, cogimur ad diuersas impietates, ad blasphemiam in Deum, ad Manichæismum. *tom. 2. col. 945.*

Ergo iuxta Iansenium ad ista cogimur ex communi DD. sententia, & Pontificum decretis admitterentium puram naturam.

5. Scholastici asserentes licitum esse operari ex intentione honestatis moralis, Stoicismum resuscitant. *Index tom. 2. tit. Stoicismus.*

6. Status naturæ puræ possibilitatem astruentes Manichæis suffragantur, cum Atheis de immanitatis & absurditatis palma concertant, Dei prouidentiam euertunt, Dei iustitiam funditus exinaniunt, in varias hæreses, & blasphemias incidere coguntur. *ex indice tom. 2. tit. Natura.*

7. Quo fit, ut satis mirari nequeam tantum seruitutis istius, ac liberatricis gratiæ (sæpe necessitatis) in lucubrationibus Scholasticorum silentium, ut quasi noua demonia annuntiari putent, quando hæc doctrina pro palatur. *tom. 3. col. 106.*

Libera necessitas? Verè noua demonia, aut chimæra potius.

8. Quantum arcticus polus ab antarctico, ita ratio libertatis quam Augustinus docet à Recentiorum libertate differt. *tom. 3. col. 647.*

9. In primo & secundo hallucinationis capite tam euidenter, atque enormiter tenentur, ut si de industria aberrasse voluissent, non potuissent studio deliberato grauius, & in scopulos periculosiores impingere. Cum enim propter inolitas philosophiæ suæ opiniones ab Augustino valde discrepantes tenere non possent, quid sibi Augustinus in illo discrimine vellet, sententiam precipitantes, partim obiectiones aduersariorum pro responcionibus Augustini, partim errorem hæreticorum pro doctrina sancti Doctoris arripuerunt. Ex quo factum est, ut in istis torius machinæ cardinibus hallucinantes adiutorium stantis hominis, pro adiutorio lapsi, & contrà; arcticum videlicet polum pro antarctico acceperint. *Parall. col. 1139.*

10. Eodem modo hallucinantur conquirenter Suarez, Bellarminus, Valquez. *Parall. col. 1140.*

11. Hæc docuit Augustinus (nempe de transiptione originalis peccati per concupiscentiam, vt *Islam & totam causam*) vt doctrinam Catholicam: hæc si vera non sit, vana, fallax, falsa est eius de Pelagianis victoria, & tredecim libri Augustini funditus euertuntur. *tom. 2. l. 1. de nat. lapsæ cap. 11. 12. & 14.*

12. Nihil ab Augustini mente alienius, & in doctrina eius absurdius, & principis eius repugnantius excogitare potuerunt. Nempe de pacto, quo mediante transfusum sit originale. *tom. 2. lib. 1. de statu nat. lapsæ col. 210.*